

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 3P/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223204169
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223204169.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. S. S., D. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, matky: U. S., D. XX.XX.XXXX, N. N. XXXX/XX, N., a otca: O. U. S., D. XX.XX.XXXX, N. Z. XXXX/X, N., H. Č. N. V. X/H, N., právne zastúpený JUDr. Evou Hrinkovou, advokátkou, so sídlom Hečkova 18, Bratislava, IČO: 30 868 122, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletého dieťaťa: K. S. S., D. XX.XX.XXX (ďalej len „maloletá“), sa návrhom zo dňa 26.10.2023 doručeným prostredníctvom právnej zástupkyňi dňa 26.10.2023 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia v znení: Súd predbežne zveruje maloletú do starostlivosti otca, ruší povinnosť otca prispievať na maloletú dcéru výživným k rukám matky vo výške 200 eur mesačne, zaväzuje matku na platenie výživného vo výške 200 eur mesačne, k rukám otca, a to dňom vyhlásenia tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 3P/29/2023.

2. Otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že maloletá od januára 2023 býva v domácnosti otca a jej želaním je zostať u otca natrvalo. Podľa jeho tvrdení, zabezpečuje otec všetku starostlivosť o maloletú, vrátane jej výchovy, výživy a vzdelávania. Poukázal na to, že podľa rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 02.12.2014, sp. zn. B2-49P/130/2014-69, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, je maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec si naďalej plní povinnosť uloženú mu dotknutým rozsudkom súdu, prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 200 eur mesačne k rukám matky. Matka zároveň poberá na maloletú daňový bonus a prídavky na dieťa vo výške 60 eur. Vzhľadom na zmenu pomerov, ktorá v zverení maloletej fakticky nastala, podal otec na tunajší súd dňa 01.08.2023 návrh na zmenu rozsudku sp. zn. B2-49P/130/2014-69 zo dňa 02.12.2014, ktorým bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletej. Naliehavú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov videl otec v najmä v skutočnosti, že opakovane dochádza k rušeniu informatívnych výsluchov rodičov na podnet matky, čím sa odďaľuje rozhodnutie vo veci samej a otec sa obáva, že ak sa matka nedostaví na ďalší termín informatívneho stretnutia dňa 27.11.2023, konečné rozhodnutie bude v nedohľadne. Zároveň zopakoval, že maloletá sa nachádza od januára 2023 výlučne u otca, ktorý napriek tomu platí naďalej výživné k rukám matky. Mesačné výdavky maloletej hradené otcom majú predstavovať sumu 887 eur mesačne.

3. Súd pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z návrhu otca, pripojených listinných dôkazov, ako aj z obsahu súvisiacich spisov vedených tunajším súdom pod sp. zn.

3P/29/2023 a sp. zn. 3Em/2/2023. Súd pri rozhodovaní prihliadol tiež na všetko, čo v konaní o vydanie neodkladného opatrenia, ako aj vo veci samej vyšlo doposiaľ najavo, na základe čoho ustálil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

4. Maloletá K. S. S. S. XX F., pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorí manželstvo neuzavreli, matky U. S. V. P. O.. U. S.. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 02.12.2014, sp. zn. B2-49P/130/2014-69, právoplatného dňa 09.12.2014 (ďalej len „rozsudok o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej“), ktorým súd schválil dohodu rodičov, bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, zastupovať maloletú a spravovať jej majetok bola oprávnená matka maloletej. Otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne vždy do 10. dňa v mesiaci vopred. Ďalej bolo rozhodnuté o úprave styku otca s maloletou. Styk otca s maloletou bol upravený každý párný kalendárny týždeň počas školského roka v utorok od 12:00 hod. do stredy 08:00 hod. a vo štvrtok od 12:00 hod. do piatka do 08:00 hod., každý nepárny kalendárny týždeň počas školského roka v pondelok od 12:00 hod. do nasledujúceho utorok do 08:00 hod. a v stredu od 12:00 hod. do štvrtka nasledujúceho dňa do 08:00 hod. a v piatok od 12:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08:00 hod. Počas prázdnin a štátnych sviatkov sa styk otca s maloletou neupravuje.

5. Otec podaním doručeným súdu dňa 23.11.2023, nazvaným žiadosť o vydanie neodkladného opatrenia, poukazoval na správu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 02.11.2023 doručenú kolíznym opatrovníkom súdu do veci samej, sp. zn. 3P/29/2023, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Zo správy z prešetrenia pomerov v domácnosti otca vyplýva, že orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR Bratislava vykonal v rámci šetrenia pomerov pohovor s maloletou v neprítomnosti otca, v ktorom maloletá uviedla, že chce byť zverená do osobnej starostlivosti otca a s matkou sa nechce kontaktovať a ani u nej žiť v domácnosti. Uviedla veľa konkrétnych dôvodov, prečo je takto rozhodnutá. Podľa vyjadrenia maloletej, matka ju ponižuje, slovné ju vulgárne napáda a rovnako ju napáda aj fyzicky. Tento stav pretrvával dlhšie, ale zhoršilo sa to vzťahom matky s jej súčasným manželom, ktorý nedodržiava rovnako ako matka hranice intimity a pohybuje sa po byte nedostatočne oblečený pred maloletou, ktorej to prekáža. Bola aj pre tento incident a nespokojnosť matky so správaním maloletej vyšetrovaná v Centre poradenstva a prevencie na Brnianskej ulici v Bratislave. Maloletá v rozhovore s kolíznym opatrovníkom tiež uviedla, že stará matka z matkinej strany sa ju snaží manipulovať tvrdením, že ju k celej veci presviedča otec, čo maloletá popiera. Hovorila ďalej o tom, ako často chodila uplakaná do školy, ako ju matka nepodporovala v učení pokojným spôsobom. Vyjadrila sa, že u otca je pokojná atmosféra a cíti sa tam bezpečne. Otec a jeho manželka majú na maloletú vždy čas na učenie a podporujú ju.

6. Neodkladné opatrenie možno v zmysle ustanovenia § 324 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nariadiť na návrh pred začatím konania, po začatí konania alebo po jeho skončení.

7. Podľa ustanovenia § 325 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa ustanovenia § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Z citovaného ustanovenia (ods. 9), ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej.

11. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené.

12. Názor súdu uvedený v odseku 11 vychádza zo zákonných predpokladov formulovaných v niektorých ustanoveniach o neodkladných a iných opatreniach súdu (§ 360 až 368 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“), ktorý počíta v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (kam patrí aj konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých) s nariadením neodkladných opatrení najmä v prípadoch, kedy sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti a je nevyhnutné neodkladným opatrením zabezpečiť jeho ochranu, vo veciach výživného a vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého.

13. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť situáciu, v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletých detí, s cieľom ochrany práv dieťaťa v prípade konkrétneho ohrozenia.

14. Súd po oboznámení sa s návrhom otca, ako aj doterajším obsahom súvisiacich spisov sp. zn. 3P/29/2023 a sp. zn. 3Em/2/2023 vrátane správy z prešetrenia pomerov na strane otca zo dňa 02.11.2023 v rámci konania sp. zn. 3P/29/2023, s poukazom na citované zákonné ustanovenia uzavrel, že v čase rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia nebola zo strany otca osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov, preto súd rozhodol tak, že návrh otca zamietol.

15. Pokiaľ ide o zverenie maloletej neodkladným opatrením do osobnej starostlivosti otca, súd prijal záver, že zo strany otca maloletej nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletej formou neodkladného opatrenia a zo strany súdu nebolo zistené ani žiadne potenciálne ohrozenie, ktoré by si nariadenie neodkladného opatrenia na úkor vykonaného dokazovania vyžadovalo. Súdom bolo už v tomto štádiu konania nesporne zistené, že maloletá K. S. sa nachádza vo faktickej starostlivosti otca od januára 2023. Matka síce podala návrh na výkon rozsudku, ktorým bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti, čím si uplatnila zákonom dovoleným spôsobom svoje právo na výkon osobnej starostlivosti o maloletú, priznané jej právoplatným rozsudkom súdu, zo strany otca nebolo osvedčené a z doterajšieho dokazovania ani súdom zistené, že by sa matka aj fakticky proti doposiaľ deklarovanej vôli maloletej snažila odňať maloletú zo starostlivosti otca. Otec sám vo vyjadrení k návrhu matky na výkon rozhodnutia zo dňa 23.11.2023 uvádza, že matka sa o styk s maloletou od januára 2023 nezaujíma. Inak povedané, zo strany navrhovateľa nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov vyžadujúca si okamžitý zásah zo strany súdu nariadením neodkladného opatrenia, bez ktorého by bola starostlivosť o maloletú vážne ohrozená alebo by jej v dôsledku konania matky hrozila ujma na jej právach. Otec v návrhu žiadne potenciálne ohrozenie maloletej ani netvrdil. Za dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia označil skutočnosť, že rušením informatívnych stretnutí zo strany matky sa odďaľuje rozhodnutie vo veci samej a zároveň, že naďalej mu týmto spôsobom trvá povinnosť platiť výživné k rukám matky hoci výživu maloletej po všetkých stránkach zabezpečuje výlučne otec.

16. S poukazom na uvedené závery súdu možno konštatovať, že vyhovením návrhu otca by došlo výlučne k zosúladieniu faktického stavu výkonu osobnej starostlivosti o maloletú s právnym stavom, čím by ale súd prekročil zákonné možnosti nariadenia neodkladného opatrenia vymedzené ustanovením § 325 CSP.

17. V súlade so záverom súdu o nedôvodnosti návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia predbežným zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca, súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia posúdil ako nedôvodný aj v časti zrušenia povinnosti otca prispievať na výživu maloletej a nariadenia povinnosti matke platiť výživné na maloletú k rukám otca. Ani v danej časti návrhu nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletej formou neodkladného opatrenia a taktiež súd nezistil ani žiadne potenciálne ohrozenie záujmov maloletej, ktoré by si nariadenie neodkladného opatrenia vyžadovalo. Súd má za preukázané, že maloletá sa fakticky nachádza v osobnej starostlivosti otca a podľa tvrdení otca, matka na výživu maloletej finančne neprispieva. Tieto skutočnosti samé o sebe však bez ďalšieho dôvodu pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 366 CMP, teda platenie výživného v nevyhnutnej miere (to jest na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov a potrieb) nezakladajú. Opäť platí podmienka daná v ustanovení § 325 CSP, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, čo sa danej veci netýka. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov neodkladným opatrením vo veciach výživného je v zmysle záverov ustálenej aplikačnej praxe daná, ak je osvedčené, že výživa oprávneného na výživné, v tomto prípade maloletého dieťaťa, je ohrozená, čo zo strany otca osvedčené nebolo.

18. V súlade s doterajšími závermi, súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Svoj záver súd odôvodňuje s poukazom na odsek 4 svojho rozhodnutia, z ktorého je zrejmé, že úprava pomerov k maloletej bola upravená právoplatným rozsudkom, pričom rozhodnutia o výživnom je možné meniť v zmysle ustanovenia § 78 zákona rodine, len ak sa zmenia pomery.

19. V otázkach výkonu rodičovských práv a povinností, vrátane starostlivosti o maloletú a jej výživy by sa rodičia mali v prvom rade pokúsiť dohodnúť a až v prípade, ak rodičia k dohode nedospejú, môže oprávnený rodič uplatniť svoje právo na súde (vyplýva z ustanovenia § 36 Zákona o rodine). Je potrebné si totiž uvedomiť, že za zdravý vývoj, šťastie a blaho svojich detí zodpovedajú výlučne rodičia, ktorí sú v rámci svojich rodičovských povinností povinní vzájomne sa rešpektovať a komunikovať navzájom o všetkých otázkach týkajúcich sa ich maloletých detí.

20. Na prijatie jednoznačného záveru o zmene pomerov je nevyhnutné vykonať potrebné dokazovanie, keďže záver o zmene pomerov nie je možné prijať iba na základe otcom tvrdenej skutočnosti, že maloletá sa nachádza od januára 2023 v osobnej starostlivosti otca, v ktorej chce aj naďalej zotrvať z dôvodu neempatického správania matky k maloletej a nevhodného výchovného prostredia u nej.

21. Súd bude naďalej pokračovať v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu vedenom pod sp. zn. 3P/29/2023, v ktorom po vykonaní potrebného dokazovania na pojednávaní rozhodne vo veci samej.

22. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).

Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu (ustanovenie § 376 ods. 3 CMP).